

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 820

van **JOHAN DANEN**

datum: 20 september 2022

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) - Vervolgtrajecten

Bij Atlas, Integratie en Inburgering Antwerpen, hebben recentelijk 52 jonge nieuwkomers opnieuw een zomercursus integratie kunnen volgen.

Oudere OKAN-leerlingen zijn een heel kwetsbaar publiek. Vaak zijn ze al iets te oud om na OKAN (onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers) door te stromen naar het secundair onderwijs, en missen ze nog de attitude of de vaardigheden om door te stromen naar andere opties (Leren en Werken, VDAB-opleidingen, volwassenenonderwijs, etc...). In vergelijking met OKAN of het secundair onderwijs zijn de meeste trajecten voor volwassenen niet voltijds, vaak betalend en komt er veel meer verantwoordelijkheid te liggen bij de jongere zelf. Ondanks de toegenomen rol van de vervolgschoolcoaches, zijn deze vervolgtrajecten voor oudere leerlingen nog heel vaak een moeilijk verhaal. Met een meer flexibel aanbod op maat en een warme overdracht na OKAN, zouden veel jongeren van een boel ellende gespaard kunnen blijven.

In de meeste regio's is het water tussen de OKAN-scholen en het Agentschap Integratie en Inburgering nog erg diep. OKAN-scholen zien inburgering vaak als een 'straf' voor 'hun' leerlingen. Bovendien komen veel jongeren na OKAN niet meer (verplicht) in aanmerking voor een inburgeringstraject. Positief is dat er ondertussen o.a in Antwerpen een heel fijne samenwerking tussen de OKAN-scholen en Atlas is ontstaan. Door de jaren heen hebben beide partners veel van elkaar geleerd, wat zeker in het voordeel is van de jongeren zelf. De grote motor van de samenwerking daar is een zomercursus maatschappelijke oriëntatie, op maat van de jongeren.

Aanvullend op het zomertraject van o.a. Atlas is er een aantal andere mooie initiatieven ontstaan. Zo biedt LIGO Antwerpen (i.s.m. VDAB, Atlas, CVO's,...) het traject BENO (Basiseducatie na OKAN) aan dat lagergeschoolde oudere OKAN-jongeren klaarstoomt voor een beroepsgerichte opleiding. Naast Antwerpen, bestaat BENO ook in Oostende en zouden er plannen zijn om ook in Gent een BENO-traject op te starten. Voor jongeren die in hun thuisland wél al een bepaalde scholingsgraad hebben verworven en voor wie het ook niet opportuun is om als 18-jarige nog te starten in een 3 aso of tso, heeft o.a. CVO Vitant in Antwerpen (vroeger Tweedekansonderwijs) ook een heel mooi traject uitgebouwd (traject OPSTAP).

Al deze trajecten hebben met elkaar gemeen dat ze zo intensief mogelijk zijn (streven naar een voltijdse invulling), dat het programma flexibel en op maat is, dat er laagdrempelig tot aanklampend gewerkt wordt, dat ze zo goedkoop mogelijk of zelfs gratis zijn en dat dit

steeds verloopt in samenwerking met andere partners (OKAN-scholen, Integratie en Inburgering, VDAB, OCMW's, etc...).

1. Is de minister ervan op de hoogte dat, ondanks de forse toename van de financiering van vervolgschoolcoaches, de vervolgtrajecten voor oudere OKAN-leerlingen nog steeds erg moeilijk verlopen?

Zo ja, hoe wil de minister daaraan tegemoet komen? Hoe zal de minister OKAN-scholen versterken of beter informeren met betrekking tot de vervolgtrajecten van oudere leerlingen?

2. Is de minister op de hoogte van de aangepaste trajecten op maat die nu - vaak in het volwassenenonderwijs - in bepaalde regio's worden georganiseerd?
 - a) Vindt de minister dat een goede zaak?
 - b) Overweegt de minister om een initiatief te nemen zodat een gelijkaardig aanbod in heel Vlaanderen kan worden georganiseerd?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 820 van 20 september 2022

van **JOHAN DANEN**

De vervolgschoolcoaches staan in voor een warme overdracht van ex-OKAN-leerlingen naar een vorm van vervolgonderwijs. Ze zorgen voor begeleiding, ondersteuning en opvolging van deze leerlingen in het regulier onderwijs, en voor de expertiseoverdracht en -opbouw in het regulier onderwijs m.b.t. deze leerlingen. Er zijn grote verschillen in de profielen van ex-OKAN-leerlingen dus maatwerk is nodig. De vervolgtrajecten voor ex-OKAN-leerlingen zijn lokale initiatieven. Om de ex-OKAN-leerlingen de beste kansen te bieden, is het belangrijk dat deze initiatieven hun werking goed evalueren, en dat in nauwe samenwerking met het vervolgonderwijs dat het meest geschikt is voor de betrokken leerlingen. Daarom beslist het schoolteam, rekening houdend met de noden van de betrokken leerlingen en de vervolgscholen, over de concrete inzet van de vervolgschoolcoach. Voor ex-OKAN-leerlingen waarvoor het volwassenenonderwijs de beste leerweg is naar een kwalificatie, kunnen de vervolgschoolcoaches ook zorgen voor een warme overdracht naar het volwassenenonderwijs.

In het volwassenenonderwijs is er een ruim aanbod van kwalificerende beroepsopleidingen waar, indien nodig, ook gecombineerd aandacht is voor Nederlands. Daarnaast zijn er centra die specifiek trajecten op maat opzetten voor deze specifieke doelgroep. In het kader van relance, meer bepaald de Edusprong, kunnen de Centra voor Volwassenenonderwijs en de Centra voor Basiseducatie projecten opzetten om tegemoet te komen aan lokale leernoden. In dit kader hebben 7 Centra voor Basiseducatie bij de tweede projectoproep een project ingediend waarmee ze voor anderstalige jongvolwassenen die OKAN volgden, een brug willen slaan tussen het secundair onderwijs en een vervolgopleiding of de arbeidsmarkt. Deze 5 BENO-projecten en 2 schakeltraject(en) werden op 15 juli 2022 goedgekeurd door de Vlaamse Regering en zijn van start gegaan in september 2022. Het gaat om BENO-projecten van CBE ligo Brusselleer, CBE ligo Halle-Vilvoorde, CBE ligo Limburg Midden Noord, CBE ligo Limburg Zuid en CBE ligo Regio Mechelen en de schakeltrajecten van CBE Ligo Midden- en Zuid-West-Vlaanderen en CBE ligo Waas en Dender. Met deze aanvulling bij de bestaande BENO-trajecten zal er bijna in heel Vlaanderen een aanbod van vervolgtrajecten voor ex-OKAN-leerlingen zijn. De projecten lopen nog tot het einde van het schooljaar 2023-2024. De Edusprong-projecten zijn echter zo opgezet dat ze een duurzaam effect hebben op lange termijn. De expertise die in de projecten opgebouwd werd en het materiaal dat ontwikkeld is, kan nadien in de reguliere werking worden ingebed.